

VALTION IT-JOHTORYHMÄ

Aika **27.10.2010 klo 14.00-16.00**
Paikka VM, Aleksi 36 A, nh. Maaherra

Osallistujat:

Turunen Juhani	alivaltiosihteeri	valtiovarainministeriö	puheenjohtaja
Aho Matti	osastopäällikkö	maa- ja metsätalousministeriö	jäsen
Hiironniemi Silja	ylivohtaja	valtiovarainministeriö	jäsen
Korhonen J Kalle	alivaltiosihteeri	työ- ja elinkeinoministeriö	jäsen
Koski Jaana	hallintoylijohtaja	sosiaali- ja terveysministeriö	jäsen
Maunu Tarmo	tietohallintojohtaja	ympäristöministeriö	sijainen
Siponen Aki	tietohallintojohtaja	puolustusministeriö	jäsen
Uusikartano Ari	tietohallintojohtaja	ulkoasiainministeriö	jäsen
Benson Yrjö	valtion IT-johtaja	valtiovarainministeriö	sihteeri
Viitala Marja-Leena	projektisihteeri	valtiovarainministeriö	sihteeri

Asiantuntijat:

Rissanen Olli-Pekka	erityisasiantuntija	valtiovarainministeriö
---------------------	---------------------	------------------------

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kävi asialistan läpi. Aki Siposella oli muihin asioihin mm. tietoa puolustushallinnon ja sisäasiainhallinnon ICT-kustannusselvityksestä ja EUs-sa tapahtuvista ICT-alan uudelleen järjestelyistä.

2 Edellisen pöytäkirjan (22.9.2010) hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3 Tietohallintolain vaikutukset, Olli-Pekka Rissanen

Olli-Pekka Rissanen kertoi, miten tuleva tietohallintolaki vaikuttaa valtion tietohallinnon ohjaukseen.

Yhteentoimivuus on ollut työssä keskeisenä ideana; mm. sanastot, ontologiat ja koodistot. Toisena asiana on kokonaisarkkitehtuuri.

Laista tulee velvoitteita ministeriöille, viranomaisille ja erityisesti VM:lle, jolle on tulossa toimivaltaa kokojulkiselle hallinnolle. Ministeriöille on tulossa toimivaltaa toimialallaan

- Yleisohjaukset: JHS-suositukset; Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTAn rooli on tässä keskeinen, sillä se hyväksyy suositukset. VM voi esittää, että niistä tulee julkishallinnon standardeja, jotka valtioneuvosto hyväksyy.

- Ministeriöillä on toimialan ohjaus (ei pelkkä hallinnon ohjaus); asetusten antomahdollisuus (JUHTAlla ei roolia tässä).

Laissa ei ole valtionhallinnon ohjausta erikseen, sillä se sisältyy julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuriin. Kokonaisarkkitehtuurista on toiminta-arkkitehtuuri jätetty pois laista sitovan ohjauksen osalta.

Palvelut

- Palvelu voidaan määrittää valtioneuvoston asetuksella pakolliseksi.
- Yksityisoikeudelliset ovat pois tästä.

Aikaisempi tietohallintolaki ei onnistunut, koska silloin mietittiin paljon teknistä yhteentoimivuutta. Nyt katsantokantana on semanttinen yhteentoimivuus, eli tiedon yhteentoimivuus. Tiedon tason yhteentoimivuudella tavoitetaan ne asiat, mitä tällä lailla haetaan.

Tavoitteena on, että laki tulee voimaan 1.1.2011. Siirtymäajat on pyritty pitämään realistisina:

- 3 vuotta oman kokonaisarkkitehtuurin tekemiseen.

Keskustelussa nousi esille seuraavia näkökulmia:

- Mitä pitää noudattaa välittömästi, jos esim. arkkitehtuureja ei ole valmiina?
- > Arkkitehtuurit ovat valmistumassa vuoden vaihteessa.
- Tuleeko laki vuoden alussa voimaan?
- > Toistaiseksi on laskettu, että tulee silloin voimaan, ensi vkolla valtioneuvostoon ja siten eduskuntaan
- hallituksen neuvottelussa on esitetty lausuma, jonka mukaan JIP-päätöstä siirretään eteenpäin, ja sitä ennen tehdään kokonaisvaltainen arvio julkisen hallinnon palveluiden järjestämisestä.
- > Lakiluonnos julkisen hallinnon IT-palvelukeskuksesta (JIP) on nyt lausunnolla. JIPin tehtäviksi on suunniteltu esim. arkkitehtuuripalveluja ja SADE-ohjelman yhteisiä palveluja. Kokonaisuus mietitään seuraavan hallituskauden aikana.
- Tietovarantoasiat ovat hyvin tärkeitä, mm. hinnoittelu ja avataanko yrityksille.
- > 9. pykälä: työryhmät (1 LVM:ssä ja 2 VM:ssä) ovat vasta vaiheessa. Työryhmässä mietitään hinnoittelumalleja ja PSI-direktiivin osuutta. Nykyisin tiedoista saadut tulot ovat merkittäviä. Työryhmä on viimeistelemässä loppuraporttiaan, esim. viranomainen ei veloita tietoluovutuksesta, mikäli tieto annetaan toiselle viranomaiselle ja yritys- ja yksityismaksut PSI-direktiivi mukaisesti. Kun työryhmät saavat työnsä päätökseen, tulossa on lakimuutoksia.
- Joillakin tietoprosessiarkkitehtuurityö on jo käynnistetty (on kytketty Kiekuun).
- Yhteiset palvelut -pykälä: sähköisen asioinnin palveluja ei ole vielä saatavilla, ei tiedetä vielä esim. hintaa.
- > Pakolliseksi määrätty palvelujen tulee olla toimivia.
- > Pakollisen palvelun käyttöönoton täytyy olla valtiolle kokonaisuutena edullisempaa kuin nykyinen järjestelmä.
- Konsernipalveluja on oltava valmiina, ja on tiedettävä, mitä ne maksavat.

Olli-Pekka Rissanen: Yhtenä kriittisenä osana on osaamisen puute, esim. arkkitehtuuriosaaminen. Toiminnan kehittämiseen yleensä joudutaan ottamaan konsultteja, tiedon osalta osaamispotentiaalia on tietopalveluissa. Tämä ei ole vain tietohallintoasia, vaan tietoasia.

Keskustelussa nousi esille seuraavia näkökulmia:

- Asia profiloituu liikaa IT-asiaksi, ja on aika abstraktia päätösten tekijöille.
- Ministeriön tulee pystyä kuvaamaan oma toimiala yksinkertaisesti (kuvataan toiminta, prosessit ym.).

Puheenjohtajan mukaan lain voimaantulopykälää tulisi vielä selventää. Pitäisi löytää ja levittää toimintamalleja – ja ratkaisuja, joilla hallinto voi ottaa tämän asian haltuun; miten osaamisvajeet hoidetaan ym.

Puheenjohtaja kiitti esityksestä. Tästä asiasta keskustellaan vielä jatkossakin. Pyritään löytämään toimintatapoja, miten lakia viedään eteenpäin.

4 Muut asiat

Aki Siponen kertoi puolustushallinnon ja SM:n ICT-kustannus selvityksestä, joka tehtiin TUVE-hankkeessa. Selvityksestä voisi ottaa mallia myös seuraavaan VM:n tietohallintokyselyyn. Kustannusseurantaa olisi hyvä käyttää johtamisen välineenä. Yrjö Benson kertoi, että seuraavan tietohallintokyselyn tietojen keruutapaa tullaan muuttamaan ja kysely tehdään muutenkin erilailla.

Siponen kertoi myös EUn suunnitelmista perustaa high level -ryhmä valtioiden ICT-johtajia varten. Pitäisi jossain vaiheessa keskustella siitä, kenestä tulee Suomen pääedustaja. Sovittiin, että tästä asiasta keskustellaan myöhemmin.

Seuraava kokous on **to 25.11.2010 klo 14-16** (VM, Alekski 36 A).

Puheenjohtaja päätti kokouksen.